



GEEN BAL AAN

Zodra de eerste blaadjes van de bomen vallen, merken de begeleiders dat Carry triest en dwars wordt. "Ik vind er geen bal aan," roept ze dan. Soms trapt ze zonder reden tegen een stoel. "Ik vind er geen bal aan!" Het is haar stopzin geworden. "Het is weer zo ver," verzuchten de teamleden. "Het is herfst."

Lonneke, een nieuwe collega, krijgt uitleg: "Het wordt van kwaad tot erger, vooral tegen Sinterklaas. Dan verpest Carry de sfeer voor iedereen. Als de andere bewoners met voorpret lootjes trekken en surprises maken, weigert ze mee te doen. Ze zegt dat ze er geen bal aan vindt, maar elke keer raakt ze op het laatste moment toch enthousiast. Eigenlijk kunnen we dat niet uitstaan. Eerst bederft ze de pret, en op de dag zelf schrijft ze de ene rijmelarij na de andere, pakt ze voor iedereen gauw een cadeautje in en heeft ze de grootste lol om de surprises die ze maakt: het cadeautje in een doos en daarop een berg stinkend afval uit de vuilnisbak. We proberen haar te stimuleren om andere surprises te maken. Vorig jaar hebben we die vuilnis-surprises zelfs verboden, maar dat hielp niet. Na Sinterklaas komt de volgende ronde. Carry ziet tegen de kerstdagen op. Eén keer heeft ze doelbewust de kerstboom omgeduwd. *Geen bal aan* riep ze terwijl de ballen letterlijk sneuvelde. Sindsdien weigert ze in de huiskamer te komen als de kerstboom er staat."

Lonneke vraagt of de collega's het gedrag van Carry kunnen verklaren. "We denken dat het komt doordat allebei haar ouders een jaar na elkaar in december zijn overleden. Carry wil

er nauwelijks over praten, ze wijst ons af als we erover beginnen."

Op een avond in november laat Carry aan Lonneke foto's zien van vroeger. Ze zijn tijdens een kerstmaaltijd genomen; een jonge Carry zit tussen haar familie aan tafel. Daarachter een kleurig opgetuigde kerstboom. "We aten altijd kalkoen met appelmoes en chipolatapudding toe," zegt ze. Lonneke besluit de koe bij de hoorns te vatten.

"Dat ziet er gezellig uit, ik dacht dat jij

niet van de kerst hield."

"Vroeger wel, nu is er geen bal meer aan," mompelt Carry. "Nee, dat begrijp ik, het wordt nooit meer zo leuk als vroeger bij jou thuis, dat zie ik aan de foto. Volgens mij heb je het daarom zo moeilijk rond de feestdagen." Lonneke besluit het antwoord niet af te wachten en geeft Carry een knip-oogje: "Nu begrijp ik ook waarom ze je tegen Sinterklaas een lastig portret vinden. Je mist je ouders dan extra, hè?" Ze drukt Carry even tegen zich aan als deze verlegen ja knikt. "En

daarom vind je er natuurlijk geen bal aan," imiteert ze nu een beetje plagend. Carry duikt beschaamd lachend onder de arm van de begeleidster weg. "Ik heb het geraden!" reageert Lonneke quasi-juichend. "En weet je wat," fluistert ze op geheimzinnige toon, "zullen we iets verzinnen zodat je er toch weer een bal aan vindt?"

Een collega merkt een paar weken voor 5 december het verschil op.

"Carry heeft meegedaan met lootjes trekken en is serieus aan



een surprise bezig. Ik ben helemaal verbaasd, ze doet niet zo moeilijk als vorige jaren." "Heb je ook de kerstboom al bewonderd die in haar kamer staat," vraagt Lonneke. "Ja, ik snap niets van die plotselinge ommekeer." En dan vertelt Lonneke van haar gesprek met Carry en het plannetje dat ze gemaakt hebben. "Ik zocht naar een manier om haar extra aandacht te geven, zodat ze niet zelf door negatief gedrag aandacht gaat zoeken. Door die foto kwamen Carry en ik op het idee om een kerstboom

Lezersaanbieding

Met plezier de columns van Mieke Janssens gelezen? Lees ook haar nieuwe boek en leer humor te gebruiken bij het begeleiden van je cliënten. In december 2003 krijg je als lezer van *Klik* korting op het boek **Humor, een relativerende begeleidingsmethode** (ISBN 90244 16361).

Je betaalt € 11,90 i.p.v. € 14,90. Bestellingen bij de klantenservice van Uitgeverij Nelissen, telefoon 035-5412386 of e-mail service@nelissen.nl. Vergeet niet het bonnummer te vermelden.

Ook verkrijgbaar via de boekhandel (vermeld bonnummer).

Bonnummer 00000 133-95292

TEKENING J. EMVEE

in haar kamer te zetten en die net zo op te tuigen als vroeger. *De foto na-
apen* noemen we het. We hebben een deal gesloten: als Carry elke dag een beetje aan een surprise of rijmpje werkt, en na Sinterklaas minder moppert en tegen stoelen schopt, mag ze elke keer als ik dienst heb een gekleurde bal in de boom hangen. *Er is weer een bal aan*, roepen we dan. O ja, misschien wat voorbarig, maar het kerstmenu voor Carry hebben we ook al bepaald: kalkoen met appelmoes en chipolatapudding toe!"

• Mieke Janssens